

Interview met Jaap Smaal, 8e Dan World Shotokan Ryu

Voorwoord interviewer André Brockbernd.
Sensei Jaap Smaal beoefent sinds 1970 karate en is de op één na oudste en langst functionerend scheidsrechter van de World Karate Federatie. Sensei Jaap Smaal woont in Apeldoorn (Nederland) en beoefent meer dan een halve eeuw karate en heeft meer dan 40 (44 jaar) jaar zijn eigen dojo. Zijn karate is voornamelijk beïnvloed door sensei Taiji Kase en sensei Hiroshi Shirai. Hij is in Nederland de vertegenwoordiger van de World Shotokan Ryu en geeft wereldwijd vele karate stages. Ik ken sensei Jaap Smaal sinds 1981 en heb jarenlang regelmatig bij hem mogen trainen. Sinds 20 jaar geeft hij stages in mijn dojo (Dokan) in Zeist. Onze langdurige vriendschap is gebaseerd op karate en budo. Sensei Jaap Smaal is voor velen in Nederland maar ook daarbuiten een voorbeeld van iemand met veel passie voor karate. Wij kunnen hem scharen onder alle andere grootmeesters van het Shotokan.

AB: Wanneer ben je gestart met karate?

JS: Na 2 jaar Shaolin Kempo te hebben getraind ben ik in 1970 begonnen met karate bij John Steevensz in Deventer die toentertijd 2e dan Shotokan was bij de Budo Bond Nederland, de voorloper van de Karate-do Bond Nederland. John had ook een 4^e dan Goju-ryu behaald in Canada.

AB: Welke karateleraar heeft veel indruk op je gemaakt en kan je ook vertellen waarom dat zo is?

JS: Eigenlijk zijn er twee karateleraren die indruk op mij hebben gemaakt en die ook mijn karate sterk hebben beïnvloed. Op de eerste plaats was dat Sensei Taiji Kase die in 2004 is overleden. Hij had een zeer brede karatevisie en zijn karate had ook een budo-achtergrond. Sensei Hiroshi Shirai vond ik een formidabele technicus en een sprekend voorbeeld hoe het Shotokan karate uitgevoerd moet worden.

AB: Wat is je mooiste karate-herinnering die je je koester?

JS: In 1975 zag ik tijdens een karatestage voor

het eerst sensei Kase. Hij maakte een grote indruk op mij door zijn hoge karatevaardigheid en hij gebruikte zeer veel kimé. Sensei Kase was een vriendelijke man en een vaderfiguur in het karate.

AB: Je hebt lang meegedaan aan karatewedstrijden in kata en kumite. Je bent nog voor velen een sprekend voorbeeld.

Waarom ben je begonnen met karatewedstrijden, wat heeft dit je gebracht en kan je mij daar iets over vertellen?

JS: Eigenlijk heb ik het altijd erg leuk gevonden om te kijken naar karatewedstrijden maar ook om mee te doen. Mijn eerste karatewedstrijd was in een theater in Zutphen een klein plaatsje in het oosten van Nederland. Ik trainde toen bij Lumalessil, een kyokushinkai-school. Het leek mij een uitdaging om aan kumite wedstrijden mee te doen en te testen hoe ik de aangeleerde technieken in de praktijk kon brengen. Ook was het een uitdaging hoe ik daar met mijn karate aan mee kon doen. Ik kwam wel van een koude kermis thuis, dat kwam door mijn ondeskundigheid en mijn tegenstanders waren beter en vaardiger.

Om nooit meer te vergeten was mijn ervaring met het wedstrijdgevecht tegen Fred Royers, die in 1974 Nederlands kampioen werd in de lichtgewicht klasse. Ik kende hem alleen van naam en ik had hem nog nooit gezien en ontmoet. Hij was beroemd om zijn harde en effectieve ashibarai. Tijdens deze wedstrijd raakte ik in paniek. Ik sloeg op zijn mond wat een bloeding tot gevolg had. In die tijd vocht je zonder beschermingsmiddelen, zoals handschoentjes en scheenbeschermers. Ik was er zelf van geschrokken dat ik hem had geraakt. Meteen daarna zag ik in een flits de muur van de sporthal en daarna het plafond. En met een kakato geri stuurde Fred Royers mij naar huis.

AB: Heb je prijzen gewonnen en ben je ook kampioen geweest?

JS: In 1979 maakte ik deel uit van een kumite-team en we zijn in dat zelfde jaar Nederlands

Shotokan kampioen geworden in Hellevoetsluis (plaats in het westen van Nederland). Dit kampioenschap was georganiseerd door de Belangenvereniging Shotokan Nederland. In 1979 heb ik ook meegedaan aan het Nederlands Kata kampioenschap welke georganiseerd was door de Budo Bond Nederland, de voorloper van de huidige Karate-do Bond Nederland. We werden toen met dit team kampioen. De leden in dit team waren Peter van Galen, Boy Schreuders en ik. Ook heb ik in dat jaar individueel meegedaan en werd toen 2^e. Walter de Mooij werd toen kata kampioen van Nederland. In totaal heb ik 4 keer op het podium mogen staan, want in 1980 werd ik Nederlands kata kampioen en in 1981 en 1982 heb ik dit kunnen prolongeren.

AB: Je hebt een koninklijke onderscheiding. Wanneer heb je die gekregen en op welke gronden werd deze onderscheiding je op de borst gespeld?

JS: Ik ben in 2007 onderscheiden door Koningin Beatrix tot 'Ridder in de Orde van Oranje-Nassau'. Bij de personen die worden benoemd tot "Ridder" gaat het doorgaans om verdiensten met een regionale, landelijke en internationale uitstraling van betekenis. Ik heb deze prachtige onderscheiding gekregen wegens mijn jarenlange functioneren als internationaal scheidsrechter en wegens het geven van trainingen tijdens internationale karatestages, zoals bijvoorbeeld in Maleisië en Italië. Ook werd ik beloond omdat mijn karateontwikkeling vergeleken met tijdsgenoten ver boven het maaiveld stond. Ik heb tijdens alle Europese en Wereldkampioenschappen veel finalepartijen mogen leiden. Met mijn functie als internationaal scheidsrechter en internationaal karate-instructeur heb ik bijgedragen om Nederland positief op de kaart te zetten.

Een jonge Jaap Smaal op een trainingstage met Kase Sensei

AB: Je bent internationaal scheidsrechter bij de World Karate Federatie. Wanneer ben je begonnen als scheidsrechter? En waarom ben je daarmee gestart en wat boeit jou in het scheidsgerecht?

WKF Referee Budapest 2021

JS: In 1980 ben ik begonnen als nationaal scheidsrechter. In die tijd had ik leerlingen uit mijn dojo die deelnamen aan wedstrijden. Ik ben toen gestart als scheidsrechter om de wedstrijdregels beter te begrijpen. Waarvoor krijg je nu punten en wat zijn de eisen om punten te scoren. Ik heb mijn eerste scheidsrechterscursus gevolgd in Amsterdam.

Deze werd gegeven door de Internationale scheidsrechter Piet Vergunst in de sportschool van Frits Löhnen. Ik werd toen scheidsrechter met een D-Licentie en in 1983 werd ik A-licentie-Scheidsrechter. Ik vond het al heel gauw leuk om wedstrijden te leiden. In 1985 werd ik door het bestuur van de Karate-do Bond Nederland (K.B.N.) gevraagd om bij de Europese Karate Unie, de voorloper van de Europese Karate Federatie, een cursus scheidsrechter te volgen. Deze cursus werd toen gegeven tijdens de Europese Kampioenschappen in Boedapest in Hongarije.

AB: Je hebt dit jaar (2021) voor de 37^e keer meegedaan als scheidsrechter bij de Europese Kampioenschappen voor Senioren. Dit zijn vele jaren ervaring en je hebt daardoor vele ontwikkelingen in het karate kunnen zien. Kan je daar iets over vertellen, wat is je opgevallen en wat zijn de verschillen vergeleken met de tachtiger jaren en nu?

JS: Karatewedstrijden zijn een sport en aan de andere kant heb je het budo. Karatetrainingen moeten altijd een onderdeel zijn van een "way of life". Je traint karate om je te ontwikkelen, en dat kan op allerlei gebied, weerbaarheid, zelfverdediging en het ontwikkelen van technieken. Bij wedstrijden gaat het om sport, het winnen maar ook verliezen. Het agonale, een geestesinstelling waar het gaat om wedstrijd en rivaliteit, is een belangrijk onderdeel van het wedstrijdkarate. Het aangaan van het gevecht, het meedoen aan een competitie is leuk. In het wedstrijdgebeuren is veel veranderd in afgelopen decennia. Toen de allereerste wereldkampioenschappen werden gehouden in Tokyo (1970) was het karate heel statisch vergeleken met het karate van nu en waren de wedstrijdregels ook niet altijd even duidelijk. Tegenwoordig is het een spektakel, je moet een compleet karateka zijn om mee te kunnen doen op het hoogste niveau, dus op Europees- en Wereldniveau. Dat wil zeggen dat je heel goed getraind moet zijn om je

armen en benen te kunnen gebruiken. Maar wedstrijden zijn ook een moment in je karate leven. Daarna moet budo een belangrijk onderdeel worden.

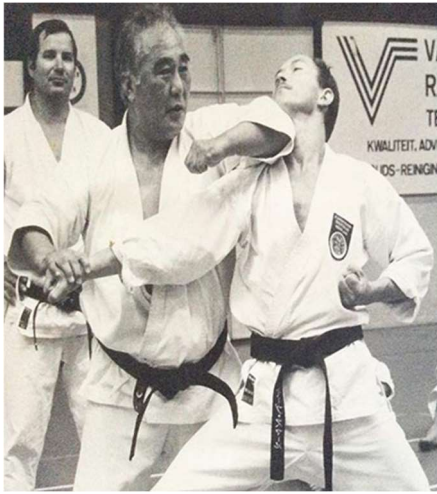
AB: De karateka zoals sensei Keinosuke Enoeda, sensei Hiroshi Shirai en sensei Satoshi Myazaki hebben hun sporen verdiend met wedstrijden in de jaren zestig. Daarna zijn ze in Europa onder de vlag van de Japanse Karate Associatie (J.K.A.) hun kennis en vaardigheden gaan delen door het geven van demonstraties en karatelessen. Als je de huidige wedstrijdkarateka ziet, zijn er overeenkomsten?

JS: De huidige ontwikkeling zijn groot en gaan ook in een zeer hoog tempo. Niet alleen in het kumite maar ook in het kata zijn er boeiende ontwikkelingen. Er worden nu hele andere accenten gelegd in de wedstrijden. Eigenlijk kan je het kata dat bijvoorbeeld werd gedraaid tijdens de eerste kampioenschappen van 1956 niet vergelijken met die van nu. Ook onder het regime van sensei Masatoshi Nakayama van de Japanse Karate Associatie moesten wedstrijdregels worden gemaakt en aangepast om te kijken wat wel en niet werkte. Ook nu worden nog steeds de regels aangepast. De huidige wedstrijdkarateka moet fysiek goed in elkaar steken en een uitstekende conditie hebben om mee te kunnen doen. Je kan niet bijvoorbeeld op zaterdagavond uitgaan en zondag wedstrijden meedraaien.

AB: Je hebt bij veel Japanse meesters getraind, zoals Sensei Taiji Kase, Sensei Satoshi Myazaki en Sensei Hiroshi Shirai. Welke Japanse leraren hebben veel invloed op je gehad en heb je hiervan voorbeelden?

JS: Sensei Myazaki was een leraar die heel veel basistrainingen gaf. Van hem heb ik geleerd hoe je een goede maegeri moet uitvoeren. De maegeri die sensei Myazaki deed waren zeer goed uitgevoerd en van een technisch zeer hoog niveau, hij was daar een

expert in. Ik heb daar veel van geleerd. Zijn doel was dat een karateka een

Kase Sensei en Jaap Smaal in 1989 in Utrecht

goede basis moest hebben, ik heb veel kihon moeten trainen, eindeloos vooruit en achteruit lopen.

Sensei Shirai was een meester in het maken van combinaties met geri waza en tsuki waza. Hij kon deze met veel gemak uitvoeren en het zag er perfect uit. Sensei Shirai was mijn idool. Ik wilde toentertijd dat ik dat ook zo kon. (*Opmerking van André: Sensei Jaap Smaal kan heel goed geri-waza demonstreren, hij is de beste traptechnicus die ik ken.*)

Sensei Kase heeft mij het gevoel van hara geleerd. Ik zag sensei Kase als een pyramide die niet kon omvallen, hij bleef te allen tijde staan. Ik heb aan de trainingen van sensei Kase veel gehad, met name met betrekking tot de stabiliteit.

AB: Zijn er ook westerse karate leraren die invloed hebben gehad op jou?

JS: Ja, dat is sensei Tommy Morris, 8^e dan shito-ryu uit Schotland. Deze man had een grote kennis van alle karatestijlen en stromingen. Hij was in de jaren zestig een gedegen kumite vechter. Ik heb vele jaren met hem kunnen samenwerken als scheidsrechter maar ook als karateka. Ik heb van hem een heleboel dingen geleerd, hoe je kunt ontwikkelen in de karate wereld, in plaats van het vasthouden van je eigen (tunnel)visie. Ik heb van hem geleerd dat er

vele karatestijlen zijn die ook goede eigenschappen hebben, en door die kennis daarvan ga je terug naar de drie oorspronkelijke vormen, het Naha-te, Shuri-te en Tomari-te. Sensei Tommy Morris kon heel precies de verbanden van de huidige stijlen met de oude stijlen laten zien. Niet alleen de samenwerking was groots met hem, maar ook de trainingen die ik bij hem heb mogen volgen.

AB: Je bent heel vaak tijdens karatestages assistent geweest van Sensei Kase. Sensei Kase stond onder meer bekend om zijn harde technieken. Hoe heb je dat ervaren? En als je deze harde technieken vergelijkt met die van de westerse karateka zijn er essentiële verschillen daarin te onderkennen?

JS: Ik zal daar een voorbeeld van geven. Sensei Dirk Heene uit Hasselt (België), die oorspronkelijk uit de richting van de Japanse Karate Organisatie (J.K.A.) kwam en al heel vroeg functioneerde als assistent van sensei Kase heb ik op afstand kunnen observeren en zag dat de technieken hard waren. Later toen ik zelf sensei Kase mocht assisteren bleken deze techniek ook hard te zijn maar ze waren goed gecontroleerd, echter hij liet je voelen wat kimé is en wat dat met je doet. Ik heb van zijn weringen en aanvallen genoten en elke keer was ik verrast door zijn kracht. En als ik dit vergelijk met de karateka hier in het westen waar we toen mee samen trainden waren zij vaak ongecontroleerd, zij misten volgens mijn gevoel, de controle over de technieken en hadden niet begrepen dat als je de technieken hard gebruikt ook controle moet hebben. In plaats van het juiste gebruik van de techniek werd het hakken.

AB: Je hebt ook examens gedaan bij Japanse meesters, zoals sensei Kase, sensei Shirai en sensei Myazaki. Hoe ervaarde jij die examens?

JS: Het shodan J.K.A. examen heb ik afgelegd bij sensei Myazaki in 1978. Het was heel veel basis kihon en volgens een vastgesteld programma. Het was een zwaar en pittig examen. Ik had al sinds 1976 een zwarte band

die ik had behaald bij de Budo Bond Nederland. Voor het examen van de Budo Bond Nederland was ik niet zenuwachtig maar voor het Japanse examen wel. Ik ging een gevecht aan met mijzelf. Bij dit examen kwam ik tot ontdekking dat het niet alleen maar een uurtje karate is, maar er kwam veel meer bij kijken, het had ook veel meer diepgang.

AB: Er zijn boeken geschreven die gaan over het trainen in de J.K.A. Honbu dojo in Japan, zoals de titels 'Moving Zen' door Clive William Nicol (1975) en 'Chasing Budo' door Richard Amos (2020). Deze westerse karateka schreven over hun ervaringen in de Honbu dojo van de J.K.A. Heb jij ook aspiraties gehad om in Japan te gaan trainen?

JS: In het begin wilde ik wel naar Japan, het was mijn grote droom om te gaan trainen in de Honbu dojo van de J.K.A. De laatste 30 jaar heb ik die wens niet meer omdat ik heel veel stages en trainingen bij Japanse meesters heb gevolgd, waardoor mijn kennis breder is

geworden dan het alleen maar trainen in één

Demonstratie Ushiro geri op trainingstage in Zeist, Dokan Dojo 2014

dojo. Ook het volgen van trainingen binnen andere karatestromingen hebben mijn karatekennis en vaardigheden breder gemaakt.

AB: Sinds het begin van de jaren negentig ben je ook lid geweest van de voormalige World Shotokan Academy (W.K.S.A.)

opgericht door sensei Kase en sensei Shirai. In hoeverre verschilde het Shotokan karate van deze organisatie met die van de J.K.A.?

JS: Sensei Kase gaf toen alle trainingen aan deze groepering volgens de lijn van sensei Yoshitaka (1906-1945), de zoon van sensei Gichin Funakoshi. Sensei Kase heeft onder invloed gestaan van sensei Yoshitaka. De ontwikkeling van standen zoals de fudo dachi, de ontwikkeling van technieken zoals hente waza en shité waza, waren anders dan die van de J.K.A. Bij de J.K.A. ging het vaker om de rechte lijn, zoals vooruit en achteruit gaan en zo nu en dan de taisabakki. Sensei Kase hamerde heel veel op de fudo-dachi, de verplaatsingen in alle richtingen, aanvallen en verdedigingen hier mee. De mensen van de W.K.S.A. waren meer bezig met het uitdiepen van het karate terwijl anderen (J.K.A.) alleen de oude lijn volgde. Er brak met de W.K.S.A. een nieuw tijdperk voor het Shotokan karate aan.

AB: Je geeft ook nationaal maar ook internationaal karate stages, je hebt daar veel landen voor bezocht, zoals onder meer in Azië. Welk land heeft bij jou de meeste indruk achtergelaten en dan niet over het land zelf maar de karateka die daar trainen?

JS: Dat is Taiwan, ik mocht daar drie keer bij de universiteit van Taipei trainingen verzorgen. Tijdens die trainingen waren er meer dan 100 zwarte banders. Wat mij opviel was dat zij bijna alles konden doen, zij beheersten alle technieken. Zowel links als rechts konden zij de technieken goed uitvoeren en ze hadden een brede kennis van het karate. Het waren mensen die elke dag met karate bezig waren. Hun spirit was fantastisch en vol inspiratie. Dit heb ik elders weinig meegemaakt. Ze volgden de lijn van de J.K.A. en ze hadden een grote vechtlust, een geweldige gedrevenheid en een mentaliteit van "niet opgeven en vooral blijven doorgaan." Voor mij was dit een "eye opener" en als ik 's avonds in mijn hotelkamer was, vroeg ik mij af hoe dit kon, en waarom dit in mijn thuisland niet zo was.

AB: Heb je daar dan ook een verklaring voor?

JS: In het westen oefenen ze alleen maar wanneer ze tijd hebben, en dat kan zijn omdat er niet genoeg tijd is, maar ook omdat er naast het karate ook andere zaken zijn waar ze zich mee bezighouden die ze belangrijk vinden. In Taiwan is karate het enige waar zij zich mee bezighouden. Dag in en dag uit wordt er karate getraind, ik vond dat fantastisch. Hier in het westen is dat wat moeilijker omdat we hier ook rekening moeten houden met maatschappelijke en sociale omstandigheden.

AB: In Nederland ben je lang de leider geweest van het Shotokan platform van de Karate-do Bond Nederland (K.B.N.). Je hebt daar onder meer de dangraadexameneisen ontworpen. Wat is de essentie van deze eisen?

Interviewer André Brockbernd (links) hier met Jaap Smaal Sensei (foto Rebecca Brockbernd - 2018)

JS: Ik kreeg in 1999 deze opdracht van het bestuur van de Karate-do Bond Nederland (K.B.N.). Toentertijd hadden ze een bestaand examenprogramma voor de 1e t/m de 5e dan. Mijn taak was om nieuwe exameneisen te maken. Dit werd ook mede ondersteund door alle hogere dangraadhouders van het Shotokan binnen de Karate-do Bond Nederland (K.B.N.). Het examenprogramma moest geïnnoveerd worden. In eerste instantie werden aan mij suggesties gevraagd. Ik ben toen aan het zoeken gegaan.

Het programma van toen was exact nog het zelfde als 30 jaar daarvoor en daar was niets aan veranderd. Kihon en kata waren al die tijd hetzelfde gebleven. Het waren allemaal losse elementen. Ik heb mij toen de vraag gesteld wat is nu het verschil tussen een kyugraad en een dangraad? Als kyugraadhouder ben je heel veel aan het zoeken en jezelf aan het ontwikkelen, je bent als het ware nog in een speeltuin aan het spelen. Daarna komt het serieuze werk. Als dangraadhouder moet je kunnen staan. Ik heb toen de trainingen van sensei Kase en sensei Shirai met mijn karatevisie samengevoegd.

Ik ben met het ontwerpen van het kihon begonnen. Het kihon moet voor iedereen trainbaar zijn. Het is een soort ladder met ontwikkelingen, bijvoorbeeld de eerste dan moet een ontwikkeling zijn voor je tweede dan, en dan zo verder tot en met de vijfde dan. Om dit te kunnen doen moet je hiervoor regelmatig trainen. De kata's wilde ik niet veranderen, deze zijn perfect omschreven door sensei Masatoshi Nakayama. De kumitevormen, zoals het ippon-kumite en het juyi-kumite heb ik ook aangepast, net zoals bij het kihon, het moet trainbaar zijn met elke partner. Mijn doelstelling was dat iedereen het leuk moest vinden. Maar je moet wel continue blijven trainen, en als je daarmee stopt wordt het een moeilijk proces. Ik heb wel veel weerstand ondervonden van leraren met 3^e dan en hoger omdat zij alleen maar les gaven en niet zelf meer traiden.

AB: Je bent professioneel karateleraar. Je geeft les in de Shotokan stijl. Als je het Shotokan vergelijkt met de andere karatestijlen, wat zijn de grote verschillen en zijn er overeenkomsten?

JS: Er zijn geen echte verschillen maar er zijn veel overeenkomsten. De bron is hetzelfde, Shuri-te en Naha-te. Van het Naha-te komen de Goju stromingen en van de Shuri-te het Shitoryu en het Shotokan. De verschillen en overeenkomsten zijn afhankelijk van welke leraar je karateles hebt en ook hoe je het

karate beoefent. Natuurlijk zijn er wel verschillen, bijvoorbeeld de shuto-uke van het Shotokan ziet er anders uit dan die van het Shitoryu of de Wadoryu. Het idee achter deze techniek is hetzelfde in essentie, het is een wering of een aanval. Alleen het uitvoeren is anders. Ook de manieren om de technieken aan te leren verschillen per stijl.

AB: Gebruik je weleens methodes uit andere stijlen om je leerlingen iets aan te leren of uit te leggen?

JS: Ja met name bij kata. Sensei Jaap Smaal staat op en laat mij de laatste 3 technieken zien van het Bassai Dai in de stijl van het Shotokan. Deze technieken zijn, zeker wanneer je ze voor het eerst traint, niet duidelijk. Ik ben toen gaan zoeken naar de toepasbaarheid en kwam terecht bij het Bassai van de Shitoryu. Toen werd het mij duidelijk wat de bedoeling was van de verplaatsing en de weringen. Er zijn veel overeenkomsten, zoals bijvoorbeeld het Unsu uit de Shotokan en Unshu uit de Shitoryu. Je ziet dat deze uit de zelfde familie komen, en dat in de loop van de tijd leraren een eigen richting kozen. Het is heel belangrijk, wanneer je je zelf ontwikkelt, te kijken in de tuin van een ander en dat je daar vóór jou de goede dingen oppikt en het onkruid moet je laten zitten.

AB: Je geeft elke dag karatetrainingen in je eigen dojo in Apeldoorn. Hoe lang heb je deze dojo en wat zijn de grootste successen van jouw leerlingen?

JS: Mijn dojo bestaat nu 44 jaar, in 1977 ben ik gestart met mijn eigen dojo. Sinds 1983, toen ik zelf ook nog aan wedstrijden meedeed, heb ik elk jaar bij de jeugd Nederlandse Kampioenen gehad in kata en kumite.

"De jongere generatie is meer gefocust op sportkarate"

AB: Je hebt twee zonen, Erik en René die ook heel actief karate trainen. Je hebt veel invloed gehad op hun karate. Herken je jezelf in je zonen op het gebied van karate?

JS: In grote lijnen herken ik mijn karate in mijn zonen. Als ik kijk naar mijn oudste zoon Erik, die veel heeft meegedaan aan Nederlandse en Europese Kampioenschappen zie ik dat hij een goede timing heeft met zijn stoten. Mijn andere zoon René, werd in 2011 in Zurich (Zwitserland) met kumite Europees kampioen en heeft daarna vier keer op het podium gestaan. Hij is heel sterk in zijn beentechnieken. Erik en René hebben zich goed ontwikkeld, toen zij 14 jaar waren heb ik ze naar een ander karateschool gestuurd, de school van Jack van Hellemond in Hilversum. Deze school had toentertijd veel goede wedstrijdvechters voortgebracht. Ik vond het belangrijk dat zij ook bij een andere school gingen trainen, in de hoop dat zij daar beter zouden luisteren, dan naar hun eigen vader.

AB: In 1987 na de dood van de Chief Instructor van de Japanse Karate Associatie (J.K.A.), sensei Masatoshi Nakayama, ontstonden er veel afsplitsingen. Binnen de J.K.A. zelf, maar ook Nederland ontsprong de dans niet van deze splitsingen. Jij bent altijd trouw gebleven aan de World Karate Federation (W.K.F.). Wat is jouw motivatie om aan deze organisatie verbonden te blijven?

JS: Uit respect voor sensei Nakayama bleven de meesten wel trouw aan de J.K.A. maar langzamer hand ontstonden er andere stromingen. Ikzelf heb lang onder invloed gestaan van Sensei Myazaki en Sensei Kase vanuit de J.K.A. en later door Sensei Kase bij de World Karate Shotokan Academy. Dit zijn organisaties waar je bij karate traint, de W.K.F. is een wedstrijdsport organisatie. Dat ik trouw ben aan de W.K.F. heeft te maken met het sportkarate. Door de W.K.F heb ik aan veel seminars in het buitenland kunnen deelnemen en daarmee mijn karate verder kunnen ontwikkelen. De visie van de W.K.F. was breder dan die van de andere organisaties en het is een wereldorganisatie met heel veel stromingen en stijlen. Ik heb daar veel informatie kunnen vergaren, zoals bijvoorbeeld hoe ze trainen in Rio de Janeiro en in Helsinki.

AB: Binnen de Karate-do Bond Nederland (K.B.N.) zijn er ook afsplitsingen geweest ook onder de Shotokan leraren. Samen met een paar goed bevriende Shotokan leraren heb je in 2012 de World Shotokan Ryu opgericht. Waarom heb je dat gedaan en wat is het doel van deze organisatie?

JS: In eerste instantie ging het mij om transparantie en de eerlijkheid van het Shotokankarate. Samen met mijn karatebroer André Brockbernd en karatevriend Frans Baggen hebben we deze groepering opgericht om de zuiverheid van het Shotokan te waarborgen. Het Shotokan zoals het bedoeld was wilde ik behouden. Na 1987 is er veel veranderd in het Shotokan, er waren goede veranderingen maar ook minder goede. Ik

wilde het Shotokan zoals dat tot 1987 werd beoefend behouden en dat ook op deze wijze trainen binnen de World Shotokan Ryu. Deze manier van trainen geeft mij voldoening en ik ben trots dat we deze stap hebben gezet.

AB: Je beoefent nu een halve eeuw karate, je hebt veel getraind en je hebt ook vele trainingen gegeven en daardoor heel veel ervaring. Karatetrainingen bestaan uit kihon, kata en kumite, welke samenhang zie in deze onderdelen, en met name in het Shotokan?

JS: Ik vergelijk het met een boom, zonder wortels groeit de boom niet en valt zelfs om, zonder stam zijn er geen takken. Het kihon zijn de wortels, de basis, dan heb je de stam, dat is het kata, kata zonder kihon is niet mogelijk. De toepasbaarheid van het kata doe je in het kumite en dat zijn de takken. De takken groeien ook vrijer dan de stam, met het kumite ben je ook vrijer met wat je doet in karate. En dan groeien er blaadjes aan de takken, dit is de ontwikkeling en die kan weer worden doorgegeven. De bladeren vallen op de grond en zijn dan weer voeding voor de wortels. Dit is de cyclus van het ontwikkelen. Je kan het ook vergelijken met het alfabet, eerst leer je de letters, en als je die kent ga je woordjes maken, en dan pas ga je zinnen maken.

AB: Japan is de origine van de verspreiding van het Shotokan over de wereld. Is Japan nog steeds het centrum van het Shotokan?

JS: Het karate is een Japanse vechtkunst en vechtsport, we gebruiken nog steeds de Japanse benamingen en we hebben veel respect voor wat er allemaal in de karategeschiedenis is gebeurd in Japan. Ik zie Japan als de moeder van het karate. Japan is de bakermat van het karate, ik ben er verschillende keren geweest en als je daar bent proef je ook die sfeer. Ik ben in de Nippon Budokan geweest en die atmosfeer zowel daar binnen als om deze hal heen straalt het budo uit. Van het judo, kendo,

karate, aikido ect worden daar elk jaar kampioenschappen gehouden. Als je daar bent, word je als het ware 120 jaar teruggeworpen. Het is alsof je daar bent geboren. De cultuur van Japan en haar bevolking stralen een sfeer van budo uit. Japanners zijn heel beleefd, ik wil het zelfs extreem beleefd noemen. Ze hebben een grote discipline waar wij in het westen nog heel veel van kunnen leren. De oude generatie van karateka kun je zien als een soort bijbel, de jongere generatie zijn veel meer ingesteld op het sportkarate. Ik vind het nog steeds een prettige ervaring als ik daar vertoef.

AB: Welke personen hebben nu een grote invloed op de Shotokan-standaard?

JS: Ik denk dat het Shotokan in de lijn van sensei Gichin Funakoshi en sensei Masatoshi Nakayama al heel goed en uitgebreid uitgediept is. De jongere generatie zou dit niet in één, twee, drie kunnen veranderen. Degenen die nu al een tijd meelopen weten wel dat het Shotokan is zoals het is. Daar kunnen we niet veel veranderingen van verwachten. De jongere generatie houdt zich veel meer bezig met het sportkarate dan met het budo-karate. Sensei Funakoshi heeft heel veel invloed gehad op de ontwikkeling van het karate, maar sensei Nakayama heeft ook veel ontwikkeld en ook zijn visie daar aan toegevoegd. Hij heeft met de Japanse Karate Associatie veel instructeurs opgeleid en die hebben zijn karate en visie verder verspreid. Het Shotokai van sensei Funakoshi was veel meer geënt op het budo dan op het sportkarate.

"Ik wil het Shotokan behouden zoals het gepraktiseerd werd tot 1987 en met de WSR op dezelfde wijze trainen"

AB: Welk kata is je favoriete kata en geef eens aan waarom?

JS: Het Kankudai! Het Kankudai heeft 65 technieken en is één van de langste kata van het Shotokan. Dit kata heeft heel veel verplaatsingen en wendingen en ook taisabaki. Je moet souplesse hebben voor de traptechnieken, zoals de maegeri, yokogeri en de ren-tobi-geri, springen en van hoog naar laag en het vergt heel veel conditie om dit kata te kunnen uitvoeren. En als je het Kankudai hebt gelopen dan voel je je een tevreden mens en dan denk je "hé ik heb het kata gelopen".

Sensei Jaap Smaal 8e Dan WKF: "ik zie de Kankudai als de moeder van alle Kata"

"Het Kankudai houdt mij soepel met mijn geri waza, met mijn taisabaki, arm technieken, open- en gesloten handtechnieken. Ik zie dit kata ook als de moeder van alle kata's.

AB: Je hebt ook kata's zelf ontwikkeld. Je noemt ze Yuki-shodan, Yuki-nidan, Yuki-sandan en Yuki yondan. Waarom heb je deze kata's ontworpen?

JS: Ik heb eens zitten denken over en kijken naar de huidige en jeugdige karateka. En je kijkt naar alle kata's dan zijn daar relatief weinig traptechnieken in opgenomen. De huidige jonge generatie karateka willen graag trappen. Ik heb toen kata ontworpen waar alle geri waza in voorkomen zoals mawashi geri, ushiro geri, kekomi, keage etc. Ook komen alle standen daar in voor en deze worden zowel rechts als links uitgevoerd, terwijl deze in de andere kata vaak maar aan één zijde worden gedaan. Dit is ook de reden waarom sensei Kase toen de ura-kata's heeft

ontwikkeld, zodat de standen en technieken zowel rechts als links gedaan konden worden. Het links en rechts is heel belangrijk. Als je veilig de straat wil oversteken moet je ook naar beide zijdes kijken. En als je gewend bent dat iedereen rechts rijdt en je komt in Engeland dan is het uitkijken naar links en rechts noodzakelijk voor je veiligheid.

AB: Jouv kata's die je hebt ontwikkeld heten Yuki. Dit betekent wit of sneeuw. Wat is de achtergrond waarom je deze naam hebt gekozen?

JS: De betekenis is onschuld. De meeste kata's hebben een naam die gaat over getallen of oude meesters of de makers daarvan. Ik wilde daarvan afwijken, het kata moest geen verbinding hebben met een persoon of een moment. Wit is onschuldig, en wanneer de sneeuw pas gevallen is dan ligt dat er zo mooi ongeschonden bij.

AB: De laatste vraag! Je hebt nu de leeftijd van 67 jaar, hoe zie jij je toekomst?

JS: Ik hoop dat ik in goede gezondheid zeker tot mijn 88^e jaar kan doortraineren met karate. Het lastige is wanneer je oud (wordt) bent je dubbel zo hard moet trainen om je niveau te behouden. Wat vroeger eenvoudig ging daarvoor moet ik nu harder mijn best doen. Blijven trainen dat is mijn motto. Als ik naar mijzelf kijk zal ik altijd trainingen blijven geven en zelf blijven trainen en ontwikkelen totdat ik dat niet meer kan.